

Drzewa iglaste i liściaste

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń zna:

- budowę drzewa,
- nazwy drzew liściastych,
- nazwy drzew iglastych.

b) Umiejętności

Uczeń rozpoznaje:

- drzewa liściaste,
- drzewa iglaste,
- rodzaje lasów.

2. Metoda i forma pracy

Metoda pracy: wykład, pogadanka, praktyczne działanie.

Forma pracy: zbiorowa, grupowa.

3. Środki dydaktyczne

Materiały plastyczne (flamastry, arkusz papieru, farbki plakatowe, pędzelki).

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Pogadanka na temat budowy drzewa (załącznik 1).

Nauczyciel na dużym arkuszu papieru rysuje kontur drzewa. Chętni uczniowie zaznaczają następujące części drzewa:

- korzeń,
- pień,
- gałęzie,
- liście,

- kwiaty,
- owoce,
- nasiona.

Nauczyciel wyjaśnia uczniom, do czego służą wszystkie wymienione części drzewa.

b) Faza realizacyjna

1. Wykład: drzewa iglaste i liściaste (załącznik 2).

Las to duży teren, na którym rosną drzewa, krzewy i rośliny zielone oraz żyją zwierzęta. W zależności od tego, jakie występują w lesie drzewa, możemy wyróżnić lasy:

- liściaste – lasy, w których rosną drzewa liściaste,
- iglaste – lasy, w których rosną drzewa iglaste,
- mieszane – lasy, w których rosną drzewa iglaste i liściaste.

Na średnio urodzajnych glebach rosną lasy liściaste z drzewami takimi, jak: grab, dąb, brzoza, topola, lipa, buk.

Liście drzew liściastych, oddychając, wyparowują dużo wody. Są źle zabezpieczone przed mrozem. W czasie silnych mrozów na pewno by zamarzły, dlatego jesienią liście opadają. Na gałązkach pozostają pączki, które, okryte łuskami, przetrwają zimę. W lasach liściastych jest dużo zwierząt, ponieważ znajdują w nim pod dostatkiem pokarmu oraz doskonale kryjówki.

Do drzew iglastych zaliczamy takie drzewa, jak: sosna, jodła, modrzew.

Liście drzew iglastych nie opadają na zimę. Mówimy, że są zimnotrwale.

Nauczyciel wzbogaca wykład ilustracjami drzew (załącznik 2).

2. Minitest: znam drzewa (załącznik 3).

Nauczyciel dzieli uczniów na cztero- i pięciosobowe grupy. Każdej grupie rozdaje kartę pracy zawierającą minitest. Po wypełnieniu kart liderzy grup odczytują swoje odpowiedzi.

c) Faza podsumowująca

Praktyczne działanie: praca plastyczna – las mieszany.

Uczniowie wspólnie na dużym arkuszu papieru malują farbami drzewa iglaste i liściaste, czyli tworzą rysunek lasu mieszanego.

5. Bibliografia

1. Cichy, G. Odechowska, *Środowisko wokół ciebie. Środowisko społeczno-przyrodnicze. Klasa 3*, Wydawnictwo JUKA, Warszawa 2000.
2. Źródła ilustracji:

<http://www.zoo.torun.com.pl/images/sosna.jpg>

http://pl.wikipedia.org/wiki/Grafika:Jodla_koreanska3.jpg

http://pl.wikipedia.org/wiki/Grafika:Swierk_lato.jpg

http://pl.wikipedia.org/wiki/Grafika:Larix_decidua.jpg

<http://kulas.pl/zdjecia/carpinusbetulus.jpg>

http://pl.wikipedia.org/wiki/Grafika:Marktr%C3%A6_%28Quercus%29.JPG

http://pl.wikipedia.org/wiki/Grafika:Brzoza_kora001xx.jpg

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Grafika:Poplar.jpg>

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Grafika:Linde4.jpg>

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Grafika:Acer-platanoides-blade.JPG>

6. Załączniki

a) Załącznik 1

Materiały dla nauczyciela do pogadanki na temat budowy drzewa.

Korzeń – poprzez korzenie drzewo z gleby pobiera wodę i sole mineralne.

Liście – poprzez liście drzewo pochłania światło i powietrze, które dostarczają mu energii do życia (wzrostu, kwitnienia, owocowania), w liściach powstaje też pokarm.

Pień – pień drzewa jest pokryty korą, która chroni go przed uszkodzeniem. W głębi znajduje się część martwa, czyli drewno.

Każdego roku drzewo przyrasta na grubość o jeden słoń. Widoczne to jest na ściętych pozostawionych pniach.

b) Załącznik 2

Ilustracje drzew do wykładu na temat drzew iglastych i liściastych.

Drzewa iglaste

Sosna

Świerk

Jodła

Modrzew

Drzewa liściaste

Grab

Dąb

Brzoza

Lipa

Topola

Klon

Sten Porse 19.6.03

c) Załącznik 3

Minitest

1. Drzewo składa się z pnia, korzeni i .....
2. Drzewa ..... gubią liście na zimę.
3. Drzewa ..... przez cały rok są zielone, ich igły pozostają na gałązkach.
4. Las mieszany to .....
5. Grab, dąb, brzoza, topola, lipa, buk to drzewa .....
6. Drzewa iglaste to .....

7. Czas trwania lekcji

2 x 45 minut

8. Uwagi do scenariusza

Scenariusz lekcji jest przeznaczony dla klasy trzeciej szkoły podstawowej.